

Οι επαναστάτες χωρίς αιτία και οι "κότες"...

30/Αυγ/2019 00:02

Του Κώστα Στούπα

Διανύουμε μια ιδιαίτερα παράδοξη περίοδο δραστικής μείωσης της φτώχειας παγκοσμίως και αύξησης του προσδόκιμου ζωής, φαινόμενα τα οποία όμως δεν συνοδεύονται από την ανάλογη ικανοποίηση και αισιοδοξία.

Όλο και πιο συχνά τα τελευταία χρόνια στις ανεπτυγμένες δυτικές οικονομίες οι λαοί ψηφίζουν "παρατράγουδα" να τους εκπροσωπήσουν ενώ σε αρκετές περιπτώσεις "αστεία" ή "λούμπεν" πρόσωπα με εμφανή τα χαρακτηριστικά της συναισθηματικής ανισορροπίας καταλαμβάνουν πανίσχυρες θέσεις εξουσίας.

Τούτο μάλλον οφείλεται στην ευδαιμονία των τελευταίων δεκαετιών η οποία έθισε τους πληθυσμούς της Δύσης σε μέγιστες απολαβές με ήσσονες προσπάθειες. Αυτό που ονομάζεται κοινωνικό κράτος τελικά φαίνεται να εξελίσσεται για τη Δύση σε μεγαλύτερη απειλή από αυτήν του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς όταν πολιορκούσε τη Βιέννη ή τους Μαυριτανούς που ανεκόπησαν από τον Κάρολο Μάρτελο.

Η αύξηση της παραγωγικότητας σε συνδυασμό με τη μεταπολεμική δημογραφική έκρηξη της Δύσης δημιούργησαν, εκτός από τεράστιο πλούτο και τεράστια κοινωνικά κράτη με δαπάνες οι οποίες δεν μπορούν να συντηρηθούν, ιδίως μετά τη δημογραφική γήρανση που ακολουθεί κάθε έκρηξη, όταν οι συνταξιούχοι και ο οικονομικά ανενεργός πληθυσμός υπερτερούν σημαντικά των οικονομικά ενεργών.

Τα προβλήματα που δημιουργούνται είναι σύνθετα, ενώ οι πληθυσμοί που έχουν εθιστεί στις υπερβολικές προσδοκίες των προηγούμενων δεκαετιών άρουν την εμπιστοσύνη τους από τις οικονομικές και πολιτικές ελίτ και ακολουθούν δημαγωγούς που τους υπόσχονται απλοϊκές και συνήθως ανεφάρμοστες λύσεις...

Στην ιστορία τέτοιες περιόδους συνήθως καταλήγουν με ένα σοκ όπου εκμηδενίζεται το μεγαλύτερο μέρος της ευημερίας που θεωρείται δεδομένη και μετά όσοι έχουν απομείνει ξεκινούν από χαμηλότερα έναν νέο κύκλο βελτίωσης της κατάστασής τους και αισιοδοξίας.

Αυτή είναι η γενική εικόνα...

Ειδικότερα φαίνεται να διανύουμε το τέλος μιας περιόδου που ξεκίνησε τη δεκαετία του '80 και με την επανάσταση που έφερε η ανάληψη της εξουσίας από τους Ρήγκαν, Θάτσερ και Τένγκ Σιαο Πινγκ.

Η φυγή της Δύσης προς τα εμπρός οδήγησε σε κατάρρευση της ΕΣΣΔ και την Κίνα στην έξοδο από την εποχή του κομμουνιστικού "τρωγλοδυτισμού" με την υιοθέτηση καπιταλιστικών μεθόδων ανάπτυξης.

Οιαθρές ξένες επενδύσεις μετά τη δεκαετία του '80 εκτόξευσαν την Κίνα από την... προϊστορία στο σήμερα, όπου σε πολλούς τομείς τεχνολογικής αιχμής ανταγωνίζεται τη Δύση ή και προηγείται.

Στον τομέα των οικονομικών συναλλαγών μέσω έξυπνων κινητών οι Κινέζοι έχουν αφήσει πολύ πίσω όλες τις δυτικές χώρες. Υπάρχουν ήδη εκτιμήσεις πως ηγείται ήδη ή αν δεν το έχει πραγματοποιήσει θα το πραγματοποιήσει στον στρατηγικό τομέα της "τεχνητής νοημοσύνης".

Η Κίνα απειλεί την πολιτική και οικονομική ηγεμονία της Δύσης και ιδίως των ΗΠΑ που συνιστούν τον σκληρό πυρήνα του δυτικού κόσμου. Σπάνια στην ιστορία η ανάδυση μιας νέας δύναμης οδηγεί σε ειρηνική ανακατανομή της οικονομικής και πολιτικής ισχύος. Η ανάδυση της Γερμανίας στις αρχές του περασμένου αιώνα μετά την ενοποίηση των γερμανικών κρατιδίων οδήγησε στον Α και Β μεγάλο πόλεμο.

Έχουμε αναφερθεί παλιότερα στο ιστορικό φαινόμενο που ονομάζεται "Η παγίδα του Θουκυδίδη".
[Βλέπε: Σας γαμώ τα Χάρβαρντ, λοιπόν...](#)

"Πρόσφατα ο Graham Allison καθηγητής του Harvard και σύμβουλος του νυν αλλά και πολλών Αμερικανών προέδρων τα τελευταία 30 χρόνια κυκλοφόρησε ένα βιβλίο με τίτλο "Destined for War: Can America and China escape Thucydide's trap?" (Προορισμένοι για πόλεμο: Μπορούν οι ΗΠΑ και η Κίνα να αποφύγουν την παγίδα του Θουκυδίδη;).

Στο βιβλίο περιγράφεται αναλυτικά η κατάσταση όπως διαμορφώνεται μεταξύ της οικονομικής και αμυντικής ισχύος των δυο χωρών τις τελευταίες δεκαετίες. Περιγράφεται επίσης ο επιθετικός θυμικός χαρακτήρας των ηγετών των δυο χωρών αυτήν την περίοδο κάτι που αντικατοπτρίζει και τις διαθέσεις μεγάλων τμημάτων των κοινωνιών τους..."

Είναι φανερό πως η προεδρία Τραμπ επιχειρεί μια εκ βάθρων ανατροπή της μεταπολεμικής και μεταψυχροπολεμικής στρατηγικής των ΗΠΑ.

Ηκυβέρνηση Τραμπ έχει αναγάγει την Κίνα σαν στρατηγική απειλή και προσπαθεί να την απομονώσει και συντρίψει πριν αυτή καταστεί ισχυρότερη.

Στοπλαίσιο αυτό οι ΗΠΑ προσπαθούν να προσεταιριστούν τη Ρωσία όπως ακριβώς έκαναν και κατά τον Β Παγκόσμιο Πόλεμο. Η προεδρία Τράμπ δεν διστάζει ακόμη να εκδηλώνει φανερά την πεποίθηση πως παραδοσιακοί σύμμαχοι όπως η Ευρώπη είναι ανταγωνιστές και δεδομένοι λόγω πολιτικής και στρατιωτικής αδυναμίας.

Η "μπλόφα"...

Αρκετοίοικονομικοί και πολιτικοί αναλυτές διατείνονται πως ο πρόεδρος Τραμπ "μπλοφάρει" εν όψει εκλογών. Κατά τον στρατηγικό οικονομικό αναλυτή Εντ Γιανντένι ο πρόεδρος φαίνεται να παίζει ταυτόχρονα το παιχνίδι του "κοτόπουλου" (ποιος θα δειλιάσει να υποχωρήσει πρώτος) με τον πρόεδρο της Fed και τον πρόεδρο της Κίνας: "Την Παρασκευή, αύξησε και πάλι τους δασμούς στις εισαγωγές από την Κίνα και διέταξε τις αμερικανικές εταιρείες να την εγκαταλείψουν.

Είπεεπίσης ότι ο Πάουελ της Fed είναι ένας μεγαλύτερος εχθρός από τον Ξι της Κίνας.

Τοσχέδιο παιχνιδιού του Τραμπ φαίνεται να είναι η δημιουργία μεγαλύτερης αβεβαιότητας σχετικά με το εμπόριο, αυξάνοντας έτσι τους κινδύνους για την οικονομική ανάπτυξη των ΗΠΑ. Έτσι η Fed θα αναγκαστεί να ανταποκριθεί με μεγαλύτερες μειώσεις των επιτοκίων.

Τηνίδια στιγμή, ελπίζει ότι η Κίνα θα πιεστεί να ενδώσει σε μια συμφωνία που θα είναι καλή για την οικονομία των ΗΠΑ.

Το παιχνίδι του κοτόπουλου είναι συχνά απερίσκεπτα και επικίνδυνο, με άσχημες συνέπειες.

OS & P 500 υποχώρησε 2,6% την περασμένη Παρασκευή και υπολείπεται κατά 5,9% από το ρεκόρ του στις 7/26.

Όπωςόλοι οι άλλοι, ο Τζόε και εγώ επανεξετάζουμε τις προοπτικές μας για την αμερικανική οικονομία και τις χρηματοπιστωτικές αγορές υπό το πρίσμα των δυνητικά σημαντικών εξελίξεων της Παρασκευής".

Καικαταλήγει ο Εντ Γιανντένι ο οποίος τα τελευταία 10 χρόνια ήταν συνεχώς αισιόδοξος για τις χρηματιστηριακές αγορές.

"Τοπαιχνίδι κοτόπουλου του Τραμπ μοιάζει απερίσκεπτο και επικίνδυνο. Αν ναι, ίσως είναι καιρός να γυρίσουμε πιο αμυντικά...."

kostas.stoupas@capital.gr

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](https://www.capital.gr)